Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Autoritates Aristotelis, o[l]im recte philosophantium facile principis, insup[e]r platonis, Boetij Senece Apuleii Aphricani, Porphyrij, Auerroys Giberti Porritani

Aristoteles

[Coloniae], 1504

VD16 A 4031

Prologus Compendii Authoritatum quorundam philosophorum presertim tamen Aristotelis

urn:nbn:de:bsz:31-299211

Visual Library

Prologus

Prologus Compendij Authoritatū quorundam philoſophorum preſertim tamen Ariſtotelis ad eorū vtilitatem quibus vel ad populum conuenit declamationes facere aut in Schol' ex eiſdē prompte diſſerere.

CUm eīn ariſtotelice tam ad ppl'm declamanti q̄ꝫ in ar
tibus ſtudenti. non modicum ſnīe fulgentioris cogniti
onis cuiuſlibet ſcīe prebeat robur atqꝫ fulcimē. ideo in
preſentiarū ꝓ magiſtralibꝫ breuibuſqꝫ ſermonum intro
ductionibus ad populum ac eorundem ſuis certis in locis mem
briſqꝫ ornatioribꝫ relucentijs eiuſdem. Ariſtotil' in via naturali vt
cōmentator inquit ſup ṗmo libro phyſicorū luminis mundi cuꝰ
ortus ṗmum carpſit huiꝰ v te auras anno quindecimo Mēno-
nis q̇et artarxerſes decimi regis perſarum ī ſtraguma ciuitate tra
cie que eſt pars macedonie. fuit autem filius nichomaci medici et
feſtie que ⁊ ab eſculapio deſcēderūt. florens athenis annis trecētis
et circit̄ octoginta añ chriſti natiuitatem tpe Alexandri magni de-
cimi macedonie regis cuius noſter ariſtoteles ſummꝰ pariterqꝫ ho-
neſtiſſimus p̄ceptor extitit. fiunt āt thematū in ſermonem ītentuꝫ
introductōes ſequentibus ⁊ pluribꝫ alijs. Principio ꝑ magiſtra
lem ſnīam. verbi gratia Sit thema illud Luce. xi. Beati q̇ audiūt
verbū dei. ⁊c̄ Introduc ſic. dt̄ Ariſto. ṗmo de aīalibus Omne ani
mal habens aures habet eas mobiles p̄ter hoīes. ⁊ hoc rōne nobi-
lis ꝯplexionis. nam vt dt̄ ibidē. ſicut auruꝫ excellit oīe metallum.
ſic homo oīe animal cū ſit aīal rationale mortale. diſcipline ſuſce
tibile. manſuetū natura Igit̄ cū talis ſit. iugiter verba ſalutis inten
te attendat. dn̄o dicente. Mathei. xiij. luce. viij. Apocal'. ij. ⁊. iij
Qui habet aures audiendi audiat. In q̇bus verbis pretendit̄ vir
tus ſenſibilis ſiue ſenſualis audiendi q̄ et in animalibꝫ. intellectua
lis. ⁊ affectualis q̄ tantuꝫ in hoībus. p̄s. xliiij. Audi filia Ecce ṗmū
et vide. conſidera ſcd̄m. ⁊ inclina aurem tuā. ꝑpende terciū. Et dt̄
Auguſtinus. xij. li. ꝯfeſſionum. Locutus es dn̄e voce forti ad aurē
meā. Qui igitur negligenter audit verbum dei tm̄ peccat ac ſi xp̄i
corpus acceptum expueret in terram i q i. Interrogo vos fratres. ⁊
eſt textus Auguſti. quē tamen caute lege Huius etiā aures creſcent
in aures aſininas. i. in terram. vl' ꝯfuſionem vt narrat Ouidius li.
viij. metamorphoſeos que dr̄ a meta. i. trans ⁊ morphoſis. i. muta-
tio q̄ dicitur de mida negligenter auſchultatore ſymphonie int̄ phe
bum. i. ſolem ⁊ pana. i. deū ruſticoꝝ Deinde eſt igitur. Beati qui
audiunt verbum dei ⁊ cuſtodiunt illud Item ſit thema. Non veni

vocare iuſtos.ſed peccatoꝛes Matthei.ix.luce.v. Introduc ſic.dr
Auguſti.ſuꝑ ioānem Magis eſt iuſtificare impiū q̄ꝫ celum creare.
ſubiungit cām Celū et terra tranſibunt.electoꝝ aūt ſpiritualis iu⸗
ſtificatio ꝑmanebit. Idem in libro de natura ⁊ gr̄a non pōt homo
bene ⁊ oꝛdinate viuere niſi lumine gratie diuinitatis adiuuet. Eſt
enim gratia quaſi q̇dam radius lucis eterne quē qui ꝑcepit ei nō re
ſiſtendo illuminabitur q̇ vero eidē obicem ponit in tenebꝛis exteri
oꝛibꝫ ꝑmanebit Cauſa aūt aduentus chꝛiſti in carnē fuit iuſtificare
impios Luce.xix. Venit filius hominis q̄rere ⁊ saluuꝫ facere quod
perierat ꝓmo ad Thimo ꝑ.chꝛiſtus venit in hunc mundū pctōꝛes
ſaluos facere Auguſtinus in li.de verbis dn̄i. Tolle moꝛbos.tolle
vulnera.⁊ nulla erit cauſa medicine Idē li.xiiij.de trini.licet cui oīa
equaliter ſubiacēt ſanande miſerie noſtre.alius fuerit modus poſſi
bilis.ſed ꝯuenientioꝛ nō fuit q̄ꝫ chꝛiſtum incarnari.vt homo et de⸗
us videri poſſet quem hō eſſet ſecuturus .Dicit ergo.non veni vo⸗
care iuſtos ſed peccatoꝛes Scd̄o poteſt fieri ītroductio ꝑ quandā
diuiſionem.vt ſi thema fuerit de iudicio dic. Quattuoꝛ requirun⸗
tur ad iudiciū dei. Primum eſt tuba ppl'm cōuocans Scd̄m ſcrip
tura nephas declarans Tercium ſententia cōdemnās Quartum
miniſter ſententiā iudicis exequens. Tercio fieri pōt a ſenſu contra
rio ipſiius thematis Itē quarto ſyllogiſtice ſic Quicunqꝫ adheret
deo.bonitatis eius fonteꝫ largiſſime experitur.ſed ſcoꝛpus ſubditū
peccatis deo non adheret.cū ſola claritas diuidat inter filios dei et
ſathane.igitur coꝛpus ſubditū peccatis fontem bonitatis dei non
experitur. Et ſic conſequenter in om̄i modo ⁊ figura. Multa alia
hic adduci poſſent de q̇bus ad preſens ē ſuperſedendū Unum ta⸗
men ē mente tenendū ꝙ introductio ſermonis habet ſe ſicut exoꝛdi
um ſiue oꝛigo ꝓplaris.ideo ſummopere cauenduꝫ ē ne ſit nimis lō
ga ita vt impediat executionem mēbꝛoꝝ ipſius ſermonis.al's eſſet
vitioſa Et ſemper debet generaliter ꝯgruere ⁊ coincidere cū mate⸗
ria thematis.vt ſua vi quaſi ad modum ſete introducat materiam
thematis preintentam Et ad hoc q̄ꝫ maxime valent dicta Ariſto.
Sapientumqꝫ alioꝝ.igitur,⁊c. ¶ Finis pꝛologi.